

Привремена комисија за припрему Предлога закона о
попису становништва, домаћинства и станова
у Босни и Херцеговини 2011. године

Privremena komisija za pripremu Prijedloga zakona o
popisu stanovništva, domaćinstava i stanova
u Bosni i Hercegovini 2011. godine
Privremeno povjerenstvo za pripremu Prijedloga zakona o
popisu stanovništva, kućanstava i stanova
u Bosni i Hercegovini 2011. godine

Broj/Broj: 01 - 50 -1 -340 - 8/10
Sarajevo/Sarajevo, 19. 4. 2010.

ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Izvješće o radu Privremenog povjerenstva za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine

I. Uvod

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, na 72. sjednici održanoj 17. 2. 2010. godine, usvojio je Zaključak o osnivanju Privremenog povjerenstva za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine (u daljnjem tekstu: Privremeno povjerenstvo). U Privremeno povjerenstvo imenovani su: Halid Genjac, Azra Hadžiahmetović, Milica Marković, Mirjana Malić, Velimir Jukić, Martin Raguž, Mirko Okolić, Branko Dokić, Ljiljana Milašin, Sefer Halilović, Rifat Dolić, Jerko Ivanković Lijanović i Momčilo Novaković.

Zaključkom o osnivanju Privremeno povjerenstvo dobilo je zadatak da u roku od 30 dana pripremi usuglašeni Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine i dostavi ga Domu radi provedbe parlamentarne procedure. Zaključkom je precizirano da se odluke donose dvotrećinskom većinom onih koji su nazočni i koji glasuju.

II. Sjednice Privremenog povjerenstva

U izvještajnom razdoblju Privremeno povjerenstvo održalo je sedam sjednica, uključujući i pet sjednica Kolegija Privremenog povjerenstva, na kojima su razmatrane pristigle sugestije i primjedbe članova Privremenog povjerenstva, te je pripremljen prijedlog o kojem se Privremeno povjerenstvo na posljednjoj sjednici izjašnjavalo.

Prva sjednica održana je 2. ožujka 2010., na kojoj je konstituirano Privremeno povjerenstvo i dogovoren način rada.

Za predsjedatelja Privremenog povjerenstva izabran je Branko Dokić, za prvog zamjenika predsjedatelja Martin Raguž a za drugog zamjenika Halid Genjac. Određujući način rada nakon rasprave, Privremeno povjerenstvo zaključilo je sljedeće:

- do sljedeće sjednice pripremiti prijedlog Poslovnika o radu Privremenog povjerenstva i dostaviti ga svim članovima;
- kvorum čini većina od izabranih članova Privremenog povjerenstva;

- članovima Privremenog povjerenstva dostaviti sljedeći materijal na razmatranje i upoznavanje:
 - Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (Prijedlog zakona odbijen je na 70. sjednici Doma, održanoj 21. 1. 2010.),
 - stenogram 70. sjednice Doma, održane 21. 1. 2010., vezano uz ovaj Prijedlog zakona,
 - zakone o popisu stanovništva iz zemalja regije, i to: Republike Srbije i Republike Hrvatske,
 - obvezujuće standarde EUROSTAT-a i preporuke koje se odnose na materiju popisa stanovništva;
- na sjednici Privremenog povjerenstva pozvati ravnatelja Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Zdenka Milinovića, imajući u vidu da je on bio član ekspertne grupe koja je pripremala Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine koji je odbijen na 70. sjednici Doma, održanoj 21. 1. 2010.

Druga sjednica Privremenog povjerenstva održana je 9. ožujka 2010. Analizirani su svi dostavljeni materijali i usvojen Poslovnik o radu Privremenog povjerenstva, s izmjenom u članku 22. Poslovnika, u kojem se dodan novi stavak (2) koji glasi: „Dvotrećinska većina glasova mora sadržavati najmanje po jedan glas pripadnika sva tri konstitutivna naroda“. Dosadašnji stavak (2) postao je stavak (3).

Zaključeno je sljedeće:

- polazna osnova za pripremu Prijedloga zakona bit će Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine, koji je predložilo Vijeće ministara BiH;
- da svi članovi Privremenog povjerenstva, u pisanom obliku, dostave svoje prijedloge i sugestije za ovaj zakon;
- da ravnatelj Agencije za statistiku BiH Zdenko Milinović dostavi, u pisanom obliku, obrazloženje spornog pitanja - kako obuhvatiti popis državljana BiH a zadovoljiti kriterije EUROSTAT-a, s posebnim osvrtom na to gdje se u okviru toga nalaze raseljene osobe, te dostaviti i Upitnik za kućanstvo i stan (Probni popis stanovništva, kućanstava i stanova 2010. godine).

Treća sjednica Privremenog povjerenstva održana je 23. ožujka 2010. Konstatirano je da su prijedloge na polazni tekst zakona dostavili: Halid Genjac, Azra Hadžiahmetović, Mirjana Malić i Martin Raguž.

Četvrta sjednica Privremenog povjerenstva održana je 25. ožujka 2010. Sjednici su, osim članova Privremenog povjerenstva i ravnatelja Agencije za statistiku BiH Zdenka Milinovića, također nazočili: ravnateljica Republičkog zavoda za statistiku RS-a Radmila Čičković, zamjenica ravnatelja Agencije za statistiku BiH Slavka Popović i ravnatelj Federalnog zavoda za statistiku Derviš Đurđević.

Na sjednici su razmijenjena mišljenja u vezi s obraćanjem Pietera Everaersa, direktora za vanjsku suradnju, komunikacije i ključne pokazatelje EUROSTAT-a, i N.J.E. veleposlanika Dimitrios Kourkoulasa, voditelja Delegacije Europske komisije u BiH, koje se ticalo rada Privremenog povjerenstva.

Privremeno povjerenstvo zaključilo je da:

- svi članovi Privremenog povjerenstva, zaključno s ponedjeljkom 29. 3. 2010., dostave sve eventualne pisane prijedloge na Nacrt zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine.

Peta sjednica Privremenog povjerenstva održana je 30. ožujka 2010. I na ovoj su sjednici članovi raspravljali o predloženim izmjenama polaznog Prijedloga zakona, te je ponovno zaključeno potrebnim da svi članovi Privremenog povjerenstva dostave do utorka, 6. 4. 2010. godine, sve eventualne pisane prijedloge na polazni Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine.

Šesta sjednica održana je 6. travnja 2010. Milica Marković na sjednici je dostavila Prijedlog izmjene polaznog teksta Prijedloga zakona, nakon čega je obavljena cjelovita rasprava o svim pristiglim prijedlozima. Dogovoreno je da se Kolegij Privremenog povjerenstva još jednom sastane i pokuša postići suglasno rješenje spornih članaka, a glasovanje o konačnom, usuglašenom Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine, na razini predsjedatelja i njegovih zamjenika Martina Raguža i Halida Genjca, kao i ravnatelja Agencije za statistiku BiH Zdenka Milinovića, obaviti će se 7. travnja 2010., tijekom stanke 75. sjednice Zastupničkog doma.

Sedma sjednica održana je 7. travnja 2010., na kojoj je Privremeno povjerenstvo glasovalo o usuglašenom Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine, koji je posljednji dostavljen svim članovima.

Povjerenstvo je usvojilo sljedeće članke:

Članak 2.a. **(Jedinice obuhvaćene popisom)**

Popisom će se obuhvatiti:

- državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem ili boravištem u Bosni i Hercegovini, bez obzira na to jesu li u trenutku popisa prisutni u Bosni i Hercegovini ili su odsutni iz Bosne i Hercegovine,
- strani državljani s dozvolom za stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini, bez obzira na to jesu li u trenutku popisa u Bosni i Hercegovini ili nisu,
- osobe bez državljanstva,
- kućanstva osoba iz točaka 1., 2. i 3.,
- stanovi i druge stambene jedinice.

Članak 2.b.

Popisom se neće obuhvatiti:

- diplomatsko-konzularno osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava i predstavnici međunarodnih organizacija i tijela kao ni članovi njihovih obitelji koji s njima borave u Bosni i Hercegovini,
- pripadnici stranog vojnog i policijskog osoblja kao ni članovi njihovih obitelji koji s njima borave u Bosni i Hercegovini,
- stanovi koji su u vlasništvu drugih država.

Članak 5.a.
(Ukupan broj popisanih osoba)

- (1) Osim popisa stalno nastanjenog stanovništva, popisat će se i državljani Bosne i Hercegovine koji žive u inozemstvu a imaju prebivalište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ukupan broj popisanih osoba za svaku teritorijalnu jedinicu dobiva se zbrajanjem:
- ukupnoga broja stalno nastanjenog stanovništva,
 - civilnih osoba na radu i boravku u drugoj državi i njihovih obitelji koje imaju prebivalište u Bosni i Hercegovini, bez obzira na to koliko dugo žive u inozemstvu.

Članak 13.a.
(Korištenje osobnih podataka)

Podaci prikupljeni popisom koristit će se isključivo u statističke svrhe.

Članak 16.

(3) Nacionalna struktura osoblja koje radi na unosu, obradi i kontroli podataka popisa odražava nacionalnu strukturu stanovništva Bosne i Hercegovine prema posljednjem popisu stanovništva.

Članak 17.
(Poslovi Agencije)

(n) objavljuje rezultate popisa, u skladu s pozitivnom praksom i standardima EU.

Članak 18.
(Poslovi entitetskih zavoda za statistiku)

d) sudjeluju u unosu, obradi i kontroli podataka;

Članak 21.
(Popisni uredi)

(2) Središnji popisni ured obavlja sljedeće poslove:

- a) koordinira rad Popisnog ureda Agencije, popisnih ureda entitetskih zavoda za statistiku i Popisnog ureda Brčko Distrikta,
- b) izrađuje okvirni plan *popisnih aktivnosti* popisnih ureda entitetskih zavoda za statistiku i Popisnog ureda Brčko Distrikta.

Članak 23.
(Popisna komisija lokalne samouprave)

- (3) U sastavu popisnih komisija lokalne samouprave zastupljen je najmanje jedan predstavnik konstitutivnih naroda i ostalih.
- (4) Nacionalna struktura ukupnoga broja instruktora za područje općine/grada odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu.

- (5) U nacionalnoj strukturi ukupnoga broja popisivača za područje općine/grada osigurat će se zastupljenost predstavnika svakog konstitutivnog naroda i ostalih, u postotku koji je najmanje polovica od postotka udjela toga naroda odnosno ostalih u ukupnoj strukturi stanovništva te općine/grada na posljednjem popisu.

Članak 29.a.
(Popis osoba iz članka 5.a.)

- (1) Za popis osoba na radu i boravku u drugoj državi i članova njihovih obitelji koji imaju prebivalište u Bosni i Hercegovini, a odsutni su duže od godinu dana, koristit će se obrasci za inozemstvo.
- (2) Prikupljanje podataka za osobe iz stavka (1) obaviti će se:
- a) u Bosni i Hercegovini prikupljanjem podataka za odsutne članove kućanstva od prisutnog člana kućanstva sukladno članku 9. Zakona;
 - b) putem Državne granične službe distribuirat će se obrasci za inozemstvo prilikom njihova ulaska u Bosnu i Hercegovinu u razdoblju od 1. prosinca 2010. do 31. siječnja 2011. godine;
 - c) obrazac za inozemstvo bit će dostupan putem internetske stranice Agencije od 1. prosinca 2010. do 1. ožujka 2011. godine.
- (3) Osobe iz stavka (2) točke b) i c) ovoga članka poštom će dostaviti popunjene obrasce za inozemstvo na adresu Agencije najkasnije do 10. travnja 2011. godine.
- (4) Sadržaj obrasca za inozemstvo utvrdit će Agencija, pri čemu će obrazac obvezno sadržavati sljedeća pitanja: ime i prezime, matični broj, općina prebivališta, država u kojoj se nalazi, razlog i dužina boravka u drugoj državi.
- (5) Unos i obrada podataka iz obrazaca za inozemstvo prema članku 5.a. Zakona bliže se određuje organizacijsko-metodološkim nalogom Agencije za statistiku.

Članak 35.
(Financiranje popisa)

- (1) Namjenska sredstva za financiranje poslova i zadataka popisa osiguravaju se iz proračuna Bosne i Hercegovine, entiteta, Brčko Distrikta, međunarodnih donacija i drugih izvora, a plan financiranja posebnim će sporazumom urediti resorni ministri financija BiH, entiteta i ravnatelj Direkcije za financije Brčko Distrikta BiH ili Fiskalno vijeće u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Namjenska sredstva iz stavka (1) ovoga članka koristit će se prema unaprijed utvrđenom financijskom planu za provođenje popisa.

Napomena: Dogovoreno je zatražiti mišljenje Vijeća ministara BiH o ovome članku.

Članak 36.
(Iznos sredstava za popis)

- (1) Sredstva iz članka 35. ovoga Zakona iznose 42.625.603 KM, od čega:
- a) za 2009. godinu 115.879 KM,

b) za 2010. godinu	10.378,582 KM,
c) za 2011. godinu	31.364.836 KM,
d) za 2012. godinu	473.804 KM,
e) za 2013. godinu	292.502 KM.

(2) Sredstva po godinama valoriziraju se svake godine za iduću godinu, a na temelju podataka o kretanju potrošačkih cijena.

(3) Proračun će se umanjiti, na godišnjoj razini, u slučaju osiguranja donatorskih sredstava.

Napomena: Dogovoreno je zatražiti mišljenje Vijeća ministara BiH o ovome članku.

Članak 41.

(Donošenje entitetskih propisa)

(1) Podrobniju pripremu, organizaciju i provođenje rada na terenu entiteti i Brčko Distrikt mogu dodatno regulirati svojim podzakonskim propisima koji moraju biti sukladni s ovim Zakonom.

Članak 42.

Primjena podataka o popisu stanovništva iz 1991. godine vrijedit će i nakon okončanja ovoga popisa za formiranje vlasti na razini BiH, sve do punopravnog članstva BiH u EU.

Privremeno povjerenstvo nije usvojilo članke: 5.a. (Halida Genjca i Milice Marković), 6. (usuglašeni prijedlog, prijedlog Momčila Novakovića i Azre Hadžiahmetović), 16. stavak (2) (prijedlog Halida Genjca i prijedlog iz polaznog Prijedloga zakona Vijeća ministara BiH).

Prijedlog Halida Genjca:

Članak 5.a.

(Ukupan broj popisanih osoba s prebivalištem u Bosni i Hercegovini)

- (1) Ukupan broj popisanih osoba za svaku teritorijalnu jedinicu dobiva se zbrajanjem:
 - a) ukupnoga broja stalno nastanjenog stanovništva iz članka 5. Zakona, bez osoba koje imaju status raseljenih osoba, imaju boravište u toj teritorijalnoj jedinici i iskazale su namjeru da se vrate u općinu u kojoj su imale prebivalište 1991. godine;
 - b) civilnih osoba na privremenom radu i boravku u drugoj državi i članova njihovih obitelji koje tu imaju prebivalište, odsutnih duže od godinu dana;
 - c) osoba koje imaju status raseljenih osoba, a imale su 1991. godine tu prebivalište i iskazale su namjeru da se tu vrate.
- (2) Ukupan broj popisanih osoba jest osnova za izračun etničke strukture teritorijalnih jedinica.
- (3) Na etničkoj strukturi iz stavka (2) ovoga članka temeljit će se zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih u javnim institucijama u Bosni i Hercegovini nakon isteka rokova utvrđenih ustavima Bosne i Hercegovine i obaju entiteta.

„Za“ dva, „protiv“ osam i „suzdržan“ jedan glas.

Prijedlog Milice Marković:

**Članak 5.a.
(Ukupan broj popisanih osoba)**

Redefinirati stavak (2) članka 5.a. koji bi u novoj formulaciji glasio:

„Ukupan broj popisanih osoba koristit će se za administrativne potrebe unutar Bosne i Hercegovine.“

Iza stavka (2) uvodi se novi stavak (3) članka 5.a., koji glasi:

„Kao osnova za izračun etničke strukture stanovništva svake teritorijalne jedinice koristit će se ukupan broj popisanih stalno nastanjenog stanovništva, i to:

- osobe koje su prije referentnog datuma najmanje 12 mjeseci neprekidno živjele u svome uobičajenom mjestu stanovanja ili
- osobe koje su u posljednjih 12 mjeseci prije referentnog datuma popisa došle u mjesto svoga uobičajenog stanovanja s namjerom da tamo ostanu najmanje jednu godinu.“

„Za“ pet, „protiv“ šest i bez glasova „suzdržan“.

Usuglašeni prijedlog

**Članak 6.
(Podaci o stanovništvu)**

Sljedeće će teme biti obuhvaćene popisom stanovništva: mjesto uobičajenog stanovanja; ime, ime oca ili majke, prezime, spol, datum rođenja i jedinstveni matični broj; mjesto rođenja; prisutnost, razlog, dužina i namjera prisutnosti/odsutnosti u mjestu popisa; mjesto stanovanja neposredno po rođenju, mjesto stalnog stanovanja osobe u vrijeme popisa iz 1991. godine, je li osoba bila izbjeglica iz Bosne i Hercegovine; je li bila raseljena osoba u Bosni i Hercegovini, ima li osoba formalno-pravno status raseljene osobe i ima li namjeru vratiti se u mjesto odakle je raseljena, naselje u Bosni i Hercegovini iz kojega se osoba doselila i godina doseljenja, je li osoba ikada živjela izvan Bosne i Hercegovine godinu dana i duže, mjesec i godina doseljenja i država iz koje se osoba doselila, razlozi doseljenja u Bosnu i Hercegovinu, zakonsko bračno stanje, izvanbračna zajednica, broj živorođene djece i mjesec i godina njihova rođenja, državljanstvo, etnička/nacionalna pripadnost, materinski jezik, vjeroispovijest, pismenost, najviša završena škola, stečeno zvanje, škola koju osoba pohađa, trenutni status zaposlenja, položaj u zaposlenju, grana gospodarske djelatnosti tvrtke (na glavnom poslu), zanimanje, glavni izvor sredstava za život, je li osoba uzdržavana, aktivnost održavatelja, mjesto rada odnosno pohađanja škole i učestalost vraćanja u mjesto stalnog stanovanja; funkcionalna sposobnost osobe za obavljanje svakodnevnih poslova i uzrok invaliditeta, dužina i zemlja boravka u inozemstvu za civilne osobe na privremenom radu i boravku u drugoj državi i mjesto prebivališta u Bosni i Hercegovini, za njih i članove njihovih obitelji.

“Za” pet, “protiv” šest i bez glasova “suzdržan”.

Prijedlog Momčila Novakovića:

“U članku 6. u tećem redu rijeć “razlog” briše se.

“Za” sedam, “protiv” dva i dva glasa “suzdržan”. **Ovdje je postojala dvotrećinska većina “za”, ali nije bilo glasa “za” iz bošnjačkoga naroda.**

Prijedlog Azre Hadžiahmetović:

“U članku 6. uključiti samo osnovna obilježja (obvezujuće elemente po EUROSTAT-u) i isključiti izborna obilježja (neobvezujuće elemente).”

“Za” tri glasa. Nije se dalje glasovalo.

Prijedlog Halida Genjca:

**Članak 16.
(Organizacija popisa)**

(2) Za mjesto unosa, obrade i kontrole popisnica utvrđuje se Agencija za statistiku BiH u Sarajevu i obavlja se u organizaciji i pod nadzorom Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

“Za” šest, “protiv” pet i bez glasova “suzdržan”.

Prijedlog iz polaznog Prijedloga zakona Vijeća ministara BiH:

(2) Za mjesto unosa, obrade i kontrole popisnica utvrđuje se Banja Luka.

“Za” pet glasova. Nije se dalje glasovalo.

III. Zaključak

Dakle, Privremeno povjerenstvo nema usuglašen cjeloviti tekst Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2011. godine. Praktično su ostala neusuglašena dva članka: članak 6. koji je dobio 2/3 većinu, ali bez bošnjačkih glasova i stav članka 16. o mjestu prikupljanja podataka (od dva prijedloga o kojima se glasovalo niti jedan nije dobio 2/3 većinu). Ocjenjujući da bi njen nastavak rada bio beskoristan, Privremeno povjerenstvo je odlučilo da podnese Izvješće Zastupničkom domu.

**PREDSJEDATELJ
PRIVREMENOG POVJERENSTVA
Dr. Branko Dokić**